

Apsteļamā:

Baltijas Semkopja Administrācija, Ār-Rīgas Rasku-ēlā № 14, Puhziņu Gēderta un beedra gramatu-bodē. Bet tam Rīgā: Altberga un Skaptein gramatu-bodis un peepkopmana Berchendorffs lga, pilfehtas Rasku-ēlā № 13. Zītās pilfehtās: wifās gram.-bodis. Uf laukeem: pee pagastu-waldehm, mahzitateem, skolotajeem, 2c.

7. gads.

Rīgā, 23. dezembrī.

Matkā ar peefubstifchann var pasti:

Ar Beelkumu: par gabu 3 rubl., bej Beelkuma 1 rubl. 60 kop.
Ar Beelkumu: par 1/2 gabu 1 rubl. 60 kop., bej Beelkuma 85 kop.

Matkā eefpedizija un gramatu-bodis fanemot:

Ar Beelkumu: par gabu 2 rubl. 50 kop., bej Beelkuma 1 rubl.
Ar Beelkumu: par 1/2 gabu 1 rubl. 30 kop., bej Beelkuma 55 kop.
Beelkums ween par gabu 1 rubl. 50 k., par 1/2 gabu 80 kop.

Studinajumus, par 8 kop. shtu rasku rinbini, nem pretim S. Allunans, Jelgawā; Deepinš, Zehstis; Salleneeks, Bauštā, un administrācija, Rīgā.

Baltijas Semkopja redakcija, administrācija un eefpedizija atronahs Ār-Rīgas Rasku-ēlā Nr. 14.

Saimneezibas nodala.

Pahr linu audstinafchann un kopschann.

(Zehrbatas Igaunu semkop. beedr. fapulzē vreefchā laistis.)

Ka linu audstinafchana preefch muhsu semkopjeem ir loti swariga, to pee mums katris sīna, un winaas swarigums ir mani ari pamudinajis, rasktus un domas fakraht, lai is teem kaut ko atrastu, kas muhsu semkopjeem buhtu jauns un deretu sinat.

Jau tas, ka muhsu linus iswed uf Angliju, Franziju, Wahziju un wehl dafschahm zitahm semem, leezina par wiau labumu. Bij jabaidahs, ka kolwilnas audstinafchana un isleetafchana leela mehrā linu genu pafeminahs, bet schihs bailes bij weltas, jo kaut gon tagad kolwilnas drahnas teef leeliski walkatas, tad tomehr (pehdejos gabus lihdsi nestkai-tot) linu zenas ir alafsch zehlschahs.

Semkopji pashtu linus jau loti sen. Jau wezee Egip-teefchi un Greeki esot linus audstinafchā un kopschā un pratuschi no teem til smalkas drahnas isgatowot, la muhsu fabrikaas, wehrpejas un audejas nespehji. Bet weena mahz-gina tahdas dijas tad ari pehz muhsu naudas malfajufe 140 lihdsi 230 rubtus. Protams, ka tad linu drahnas ti-lai wisbagatalee wareja apghadat.

Pahr linu semi.

Ārsemju semkopibas raskineeki raskstijuchi, ka preefch linu audstinafchanas wajagot masal ihpafchi labas semees, bet wairak semees apkopschanas. Bet kad mehš us fawu semi fkatamees, tad redsam, ka tee semees gabali, fur lini ihpa-fchi labi aug, ir pehz pamata weenadi ar zitu semi. Par labu linu semi dehwe wispahrigi drusku smiltainu mahlu semi, bet ari wairak smiltainas weetās, kuras war jau par smilfchu semi dehwet, lini aug labi, kad tahda seme teef peenahzigi mehflota. Augstakas un weeglasas semees naw wispahrigi labas linu semees, jo lineem wajaga preefch aug-fchanas ihsti daudš mitruma, kas tahdahm augfahm un weeglahm semem truhlft. Preefch linu audstinafchanas tas ir ihpafchi wajadstiga, ka seme, kura linus sehji, ir labi smalka un wirfeja kahrtā ihsti tšchaugana un weegla. Tadeht linus wajadsetu ari pehz tahdas labibas seht, kas semees wirskahrtu nefaspeesch, bet pehz eefpehjas wehl pa-weeglina (la par peemehru kartupeki.) Semei, kura lini bijuchi sehti, wajaga wismasaki 7—10 gabus atpuhstees, tas ir: titai pehz 7 lihdsi 10 gadeem war uf to paschu weetu atkal linus seht, kura tee preefch mineta laika bij sehti. Lini gon nepadara semi preefch zitas labibas augfchanas pa daudš leefu, bet tomehr tee isfuhz preefch fewis deri-gas baribu buhtes til daudš is semees, ka wini drihs laika tajā paschā weeta sehti, wairs labi neaug, no kam waram redset, ka lini preefch fawas augfchanas prafa ihpafchās baribu buhtes, kuras seme drihs beidsahs, kad to zaur peenahzigu mehflotfchannu nenowehrsch. Rihmiski ismeklejet ir atrastis, ka tajā seme, kura lini labi aug, ir daudš magne-sijas un fshabekla dalas. Linu semi ar jaunem, kreetni nefapuhdeteem mehfleem mehflot, naw nekad derigi: 1) tadeht, ka tajās atrodahs daudš dihgstofchu nefahku sehllu un 2) tadeht, ka tee naw wehl pilnigi fagatowofschēes un ka teem ir mas tahdu baribas daku, kas preefch linu aug-fchanas derigi. Bet lini aug raskeni un prafa, kad wiau augfchannu grib pawezinat, til daudš baribu buhtes, zil wixem wajaga, un schihm buhtem wajaga tahdahm buht, ka lini war tahs weegli eefuhft. Tadeht noprotams, ka linu semei der daudš labak labi fatruhdejufchus wezus meh-flus uswest. Bet kad semkopjeem deht ihpafcheem apstahle-teem tas naw eefpehjamā, tad tai semei, kura nahfoshā pawasara doma linus seht, jauswed mehflī jau rudeni, jo tad linu augi atrod wajadstigo baribu leela mehrā un aug tšchalli un trefni. Mehflus wajaga ari ruhpiigi un ween-libdfigi isahrdit, jo zitādi lini neaug weenā garumā, bet ziti ihfaki un ziti garaki, kahdus neweens semkopis neweh-lahs. Preefch linu semees mehflotfchanas der wislabaki labi fatruhdejufchi leellopu mehflī, bet smagai un aukstai semei der ari tahdi mehflī, kwei daudš fshabekla fatura. Dafschās muhsu semees apgabalds mehdsot linus ari nemehf-lotā seme seht un tahdā seme, kura pehz mehflotfchanas jau

dimi labibas augufchās. Bet fur linus par trefcho labibu pehz mehflotfchanas war seht, tur semei wajaga wisadā sīnā loti labai buht, kad grib lai tee labi isaug. Sliktākā seme tee isaug pehz pirmās labibas titai wideji; bet ihsti labus linus war titai tuhli pehz mehflotfchanas zeret un tad, kad seme teef aprastitā wihfē mehflota.

Sehfchanas laiks.

Kad grib lai lini brangi isaug, tad ihpafchi wiau seh-fchanas laiks ja-eewehro. Sehfchanas laiku iswehlejet ja-flatahs 1) uf gaisu, 2) uf semees pamatu (waj grants, smiltis jeb zita), 3) semees stahwolkis (waj apehnota, no kuras pu-fes apehnota u. t. t.) un 4) uf semees mitrumu, kad negrib linus titai uf labu laimi seht. Linu sehflās dihgst ahtri, tadeht pee wiau sehfchanas war weeglaki derigu gaisu un laiku iswehletees, neta pee kahdas zitas labibas. Kad deen-as ir jau fhtas un naktis naw wairs aufstas, kad seme ir wajadstigi mitra un peenahzigi fasmalzinata, tad ir ihstis sehfchanas laiks. Jaunee lini dihgst un aug brangi, kad wiau teef waj nu preefch jeb pehz fhta leetus nolihfchanas eefehiti. Dihgfhana noteef tad ahtri un reisa un lini aug weenā garumā, kas ir ihpafchi swariga leeta, jo tad nefah-les nespehji linus pahraugt un nomahft, un lini isaug ween-adi un kupti. Bet kad lini newar drihs un reisa ufdihgt, tad nefahles zenschahs tos nomahft un lini neufaug ween-adi: ziti isaug garaki un refnaki, ziti ihfaki un smalkaki un tahdeem lineem newar nekād weenada un ihsti teizama fshleedra buht. Semkopji mehds eewu seedeefchanas laiku par labako linu sehfhannas laiku flawet, bet to newar par likumu pezent, jo kad eewa ang pawehni, fur to dseftee seemela wehji neaisnem, bet fhta pusdeenas faule apfpihd, tad to seedehs agraki at chra un wehfa weeta augofcha eewa isplauts dafschās deenas wehlati. Ihtais linu seh-fchanas laiks Widsemē ir ap maija mehnescha widu. Bet pee sehfhannas ir alafsch seme ja-eewehro. Mitrā un semā seme jafehj alafsch drusku wehlati un faufā un augstā, tšchau-ganakā seme drusku agraki.

Linu sehfla.

Wislabako linu sehfla atrod Kreeewijas Baltijas juhr-malās gubernās, jo ta linu sehfla, ko is muhsu ostahm iswed, ir wifā Giropā flawena. Tas ir ja-eewehro, ka linu sortes ir dafschadas, tā Kreeewsemē un Pruhfijā atrodam daudš weetās linus, kuras titai wiau sehllu deht audstina, is kuzahm linu sehllu elji fabrizeere, bet kuzeeem neaug ne-mas kreetna fshleedra. Bet fshleedras linu sortes ari ir dafschadas, kuras wifās laifam muhsu Widsemē neteef audstinas un kuras wifās newar ar muhsu lineem lihdsina-tees. Tadeht lai muhsu semkopji ir pee fwefchās sehflās pirtfchanas loti usmanigi un ismehgina to mafumā 3—4 gabus, eklam ar to wifus preefch lineem nospreestus semees gabalus peefehji. Par labu linu sehllu tura to, kura pehz krosfahs ir gaischi bruhna un kuras graudi weenlibdfigi leeli. Ari tahda sehfla top par labi dihgstofchu tureta, kura uguni eemesta stipri fprehgā jeb uf karstu dsefki uslikta lehla. Bet tam semkopji sīna wehl dafschadi linu sehllās la-bumu ismehginat. Preefch sehfhannas linu sehllās jatihra ruhpiigi no nefahku sehflahm, jo titai tad liny lauks buhs no nefahlem tihrs.

Pahr linu semees apstahdafchannu.

Kā jau augfchā mineju, linu seme ir labi smalka un wirskahrtā tšchaugana jafastrahda, un zil eefpehjamā no nefahlem jatihra. Kad gabalā, kura linus grib eefehit, seme ir smaga, tad to wajaga tihmehr art un ezet, kamehr ta top peeteekofchi smalka, bet naw wis uf to jafkatabs, ka seme ir jau sinamas reisas kahrtata un noezeta. Jawe-hlahs ari, ka linu seme titu jau rudeni dimi reisas usarta, jo tad pawasara pa leelakai dalai peeteef ar weenas reisas kahrtafchannu. Kad linu semi grib mehflot, tad tas jadara rudeni un mehflī ja-ee-az ihsti dsefki un seme janoeze. Preefch sehfhannas seme ir atkal padfili jafahrtā un janoeze, un tad war linus eefehit, un pehz sehfhannas naw sehfla ja-ee-az, bet titai ja-ee-ze. — Kad linus grib plehfums seht, fu-eds tee labi, tihri un weenadi ne-ang, tad atnata ir ru-deni jausplehch un pawasara, kad plehfums apschuwis, ar dsefki ezeefchahm labi jafa-eeze; jo wairak smalkas semees eze-jot no welenahm atdrupina, jo labaki un brangaki lini tur aug.

Pahr sehfhannu.

Kad linus grib isaudstnat weenadus un ar labu fshleedru, tad sehflai wajaga weenadi buht un ta jafehji puslibdfigi beefchi, tad lineem isaug weenada un fshfha fshleedra. Kad linu seme ir ar derigeem mehfleem mehflota, tad war puhru sehflās uf puhra weetu semees isfehht. Loti jawe-hlahs, lai sehfla taptu weenlibdfigi noscheta, tadeht titai tahdam ja-eet pee linu sehfhannas, kas fcho darbu itin labi prot, jeb wislabaki sehfhannai janoteef ar maschinu. Kad pehz seh-fchannas laiks apmestos faufs un semees wirskahrtā dabutu garosu, tad fchi garosa ir ar koka ezeefchahm weegli jafa-drupina, ko ari tad war darit, kad dafschā linu dihgst ir jau galwiau is semees isbahs.

Nefahku israwefchana aisnem daudš laika un ir loti apnizigs darbs, tadeht linu semi wajaga preefch sehfhannas labaki wairak reisas kahrtat un ezet, zaur ko nefahles teef isnihzinatas. Bet kad atgadahs, ka linu lauks ir nesahlu pilns, tad tahs jaisrawe, kas seeweetem un behrneem jadara, kwei mafak linus famin. Ihtis nefahku israwefcha-nas laiks ir tad, kad jaunee lini ir jau kahdus trihs zollus gari. Nefahles war ari tā is lineem isnihzinat, kad dunzi usfeen garā koka kahrtā un tad ar to pahrgreesch nefahku fah-nes, kas daudš weeglaki isdaroms neta israwefchana, — tad, ja pehz fcha darba tuhli neufnahf leetus, pahrgree-stahm fahnem nefahles fawihstī un nokast, un wiau atwa-fas nespehji wairs lineem lihdsi tikt. — Te peemineechu wehl kahdu darbu, kas ari muhsu semkopjeem buhtu jaismehgina. Leetus fagahsch linus wairak weldre neta kahdu zitu labibu, zaur ko tee pa labai dakai uf lauka fapuhst jeb wiau fshleedra famaitajahs; tadeht linu laukā, no tā domajamā, ka tas fakritihš weldre, jafafprausch 2 1/2 pehdū garas diwsaru fpih-les jeb dafschās un uf tahm jaleef teewas lihstes, uf ku-rahm lini war pabalstitees. Epihles jafafprausch tā, ka uf wiaahm faliktas lihstes istaisa mafus kwadratūs, kwei war kahdas peezi pehdas plati un gari buht. Belgijā, fur ari loti daudš linu audstina, teef tā darits.

Pahr linu pluhlfchannu.

Kad lini uf lauka ir ihsti krahfchā, weenlibdfigi no-augufchi, gari un smalki, tad no wixem war wisadā sīnā labu un fshfku fshleedru zeret. Bet kad lini ir nepahrga-tawofschēes janopluzh, kam pa leelakai dalai kahdas 14 deenas pehz seedet beigfchannahs janoteef, tas ir, tad, kad lini wairs neaug un lapinas fahf nobirt.

Par stahdigu jadehwē tas eeradums, ka lineem no-zeht ar isfaptes galwinas, zaur ko daudš fshleedras un sehflās famaita, bet lineem galwinas janofukā ar neafu dsefki fufekli. Bet pashtu wehl kahdu ihpafchu linu ap-kopschannas wihst, kas deretu gan eewehrot.

Pehz fchahs Belgeefchu wihses lini teef pehz nopluhl-fchannas uf lauka tā stahwu falikti, ka kahdas 20 fawjas zitu pee zitas fahleen, fur wixem kauj tā til ilgi stahwet, kamehr wiau isfchuhst un wehlati kopā fakraujot wairs ne-fakarst un nepelē. Pehz tam linus fawed fshuhst un no-tureenes, kad tee labi isfchuwufchi wixus aiswed uf flonu, istul sehflās, un tad faleef atkal fshuhst, fur teem kauj lihdsi nahfoshai wafarai stahwet. Tad wixus ismehzē un balina u. t. t. Tahdā wihfē isftrahdatu linu fshleedra is-fkatabs eedfelteni balta un isdod daudš wairak swara nekā pehz eerastās wihses isftrahdati lini.

Pahr linu mehrezefchannu.

Esmu jau par dafschahm leetahm runajis, jo pee linu audstinafchannas un kopschannas der eewehrot; bet it ihpafchi semkopjeem derehs eewehrot dafschadas domas par linu mehrezefchannu, jo to wifsch sīna, ka zaur mehrezefchannas ne-prafchannu war wislabakos linus gluschi famaitat. — Lini teef dafschadi mehzeiti un weetahm gluschi nemechzeiti bali-nati. Bet schihs linu mehrezefchannas wihses ir wairak jeb mafak nepilnigas. Bet weena mehrezefchannas wihse ir pee mums wispahrigi pashtama un par wislabako atfhtā. Tadeht runaschu titai par fcho pehdigi mineto.

Pehz linu wairuma teef no deheem kaste fanaglota. To kasti aiswed uf koka rukleem pee linu mahra, fur tahs eefschupst ar plahnu falimu kahrtu isodere, zaur ko lineem newar no ahripufes dubli un netihruini peekluht un, kad mahrs atrodahs tefofchā upē, mehrezefchannas laiku pagari-

najofcha ahira uhdens mainifchanahs teel nowehtsa. Tahda faste lini teel tad stahwu falikti, bet ta, ka linu kahrtahm falknes nahf ar falknem un galotnes ar galotnem lopä, kamehr faste gluschi pilna; tad faste wirfä lini teel ar plahnu falmu kahrtu apfegti un faste pate ar dehleem jeb latahm oijnaglotä, kuru tad uhdent eewel un ar almi-neem til fmagi nosloga, ka stahw pilnigi apafsch uhdena, bet, ja eespehjamä, mahra dibena nefafneedi, jo zitadi faste dibenä atrodofchee lini dehl mahra dibenä efofchä aufstata uhdena newaretu ar wirfehahm kahrtahm reifä ismirkfufchi buht. Pats par fewi protams, ka tad, kad faste atrodahs plafchä un dflä uhdent, ta ir japeestiprina, lai neaifeet no malas projam. Zeets un ahtri fraufsch uhdens naw preefch linu mehrzefchanas labs, bet wehl flittaks ir stahwofchs, fapuwis un dubtains uhdens; wislabafais preefch linu mehrzefchanas ir upeä un atwara uhdens, kufsch gluschi lehti tek. Ta stunda ir koti jaewehro. kura lini ir peeteefofchi ismirkfufchi un der iswilft, jo katra pah-raka stunda, kuru lini uhdent paleef, famaitä tos wairaf nefa femkopji domä un drihf ween tee noet tä postä, ka no teem neifnahf wairä zits nefa, ka lifai weeglas un lehtas patulas. — Tad ir wislabafais laifs linus is mahra iswilft, kad pee wiau resgakeem fcheedra itin weegti fchli-rahä un laujahs bei atturefchanahs libds galotnei nolo-bitees. Tad tuhliä faste ja-afstloga un lini is tahs jaismet. Bet ja tuhliä pehf iswilftchanas leetus usnahktu, tad linus newajaga tuhliä istahdit jeb isflaht, jo tad leetus nofkalo teem no fcheedrahm tä dehreto „treknumu“, jeb fcheedras faude eewehrojumu dalu no fwara un mihftuma un glu-muma. Kad laifs ir jauts un faufs, tad lini jaisflahda jeb jaisflahj tuhliä dehl balinafchanas. Pehf kahdahm dimpadfmit deenahm ja-apfkata, waj linu fcheedras fahf jau pafchäs weetahm allobitees; kad tas noteef, tad lini ir tuhliä jafalafa un sem jumta janoleef. Pats par fewi protams, ka lini pa bolinafchanas laifu jo-aggreefch. Kad lini ir labi mehrzeti un balinati un kad tee balinajot ne-faudeja fawu „treknumu“, tad war zeret, ka tee isdos labas, flhftas un fmagas fcheedras. — Teel teifts, ka semes mahrtu uhdent, kufsch zaur linu mehrzefchanu flifts tapis, warwt zaur to labot, ka tajä pelnus jeb mehflus eeleeft, bet zil pee tam taifnibas, to nesinu.

Pahr linu fchahwefchanu.

Preefch isstrahdafchanas lini jafchahwä. Wislabafä fchahwefchana ir tahdä flitumä, kur naw duhmi, jo duhmi famaitä fcheedras krahfu. Tadehl rija ir pa preefchu isfurinajama un tad, kad duhmi igahjufchi lini ahredös faleefami. Tapat linus nedrihfli pahreezigi teelä fitumä fchahwet, bet rijas flitumä war lifai libds 26 gradi fneeg-tees, jo pahreezigiä korftumä fchahwetu linu fcheedras faude fwaru un top patulainas. Wislabafä un dahrgafä fcheedra ir teem lineem, kuruä rija neschahwä. Ihpafchi Belgijä mehds neschahwetus linus isstrahdat, kur lini teel 1 libds 2 gadeem fchuhzäs glabati. Zaur tahdu ilgu glabafchanu linu labums wairafahs un fcheedras atlobahs wehl weeg-lakti no fauleem nefa kad tee buhtu rija fchahweti.

Par linu malfchanu (mihftifchanu) ar mafchinem un wiau kulstifchanu buhtu japeemin, ka fchee darbi jastrahdä ruhpiigi, jo kad to neruhpiigi dara, tad linu labafas fcheedru dalas teel faploftas un aifeet bojä. Pehf malfchanas neder tuhliä kulstif, bet labafä kaut lineem pahri nedelas wehfä weetä stahwet.

Kä pehdejös gaddös redsam, tad muhfä linu zenas ir ahreftemes eewehrojami kritufchäs, tee neieel wairä tä pee-proaftiä ka fenaf. Tad nahf zaur to, ka muhfä femkopji fahflufchi par daudj linus feht, zaur to muhfä seme newar wairä til labus linus isaudfinat tä fenaf un leela waicuma dehl femkopji newar tos wairä labi aplopt un isstrahdat, jo linu aplopfchana un isstrahdafchana prafa koti daudj dachä. Tadehl ir pats wehloftis laifs, fahkt linu feh-fchanu mafinat un zenftes tos labafä isstrahdat. Sawas eenemfchanas femkopjeem wajadsetu zenftes zitadä wihfä powairot, ka par peemehru; ar lopu audftinafchanu un moderneezibu, augfu-foku dahrsu kofschanu un zitadi. Bet ja wini linu feh-fchanu wehl alafsch til leelä mehreä turpinahs un nezentiftees zitadus eenemummu awotus atrast, tad muhfä semä fahls drihf ween nabadflba waldit. Muhfä femkop-jeem wajadsetu to nopeetriä apdomat.

Wispahriga dala.

„Kreewu Runa“ pahf Baltijas leetahm.

Latweefchi jau labi fin, ka Kreewu tauta, Kreewu awi-fes tura uf mums koti labu prahtu. Gan „Latweefchu Awifes“ un nelaika „Tautas Beedris“ mehginaja pehnä gada beigäs eestahftit fawem tizigeem laftajeem, ka Kreewi lifai lifojot ismihzinat Latweefchus, nolaupt teem wiau dahrgafahs mantas un t. t. Bet kas tad „Latweefchu Awifem“ un wiau beedreem daudj tiz muhfä deenäs: ifkatreä Lat-weefchä labi fin, ka tahs to rafsta, fo grih Baltijas muifch-

neefi un hafnizlungi, ka tahs kalpo ne Latweefchu, bet zitu prahtam.

Kreewu mehnefchu rafstis „Kreewu Runa“ (Русская Пчела) nodrafajis fawä augusta grahmatä ari gaeaku rafstu pahf muhfä Baltijas leetahm, kas gairfchi un pamatigi aif-nem muhfä dñimenes semi un laudis, pagatni un tagadni, kahrtibas un nekahrtibas, wajadflbas un zeribas. Newar-dami ihfä awifchu rafstä wifä mineto Kreewu rafstu zelt preefchä Latweefchu walodä, griham fchoreif lifai dot rafsta gala wahrdus, kas ihpafchi eewehrojami.

„Mehs jau fenaf peeminejahm, — tä fltan „Kreewu Runas“ wahrdi, — ka latru reifi, kad Kreewu awifes iffaka domas, ka Baltijä peenahftos wifahm tautibahm libdfigas teefbas, Baltijas Wahzeefchi fleeds pilnä kallä, ka Kreewu awifes zelot naidu fiarp Baltijas tautahm, ka semafas kauschu fchkras ribdot pret augflatahm, ka pade-wigeem Wahzeefcheem zelot kaunu flawu, it ka tee no Kreewijas negribot nefa finat. Baltijas Wahzeefchi karo pret Kreewu awifem neween atflahti, wifem dñrdot — teefcham azis, bet ari fllepen aif muguras.“

„Tahdu kazu paredsedami, mehä jau eepreefch teif-fim, ka nebuht neturam naida prahtu uf muhfä Wahzu libdflpifoneem Baltijä; tee naw nebuht wainigi, ka tee Wahzeefchi. Mehä til karojam pret to netafnu lungu waru, fo tee libds fchim rahda pret Latweefcheem un Igauneeem. Mehä nebuht neapwainojam Baltijas Wah-zeefchus, it ka tee grihetu greest Kreewu semei muguru, kaut gan teem netruhfli tahdu rafstineefu, kahds barons Wofä un z. Neapwainofim tos ari, it ka tee negribetu no Kreewijas nefa finat, jo Wahzeefchi ir gudri laudis, kas mahf labi noswehret un pahrdomat wifas leetas; tee labi noprot, ka no tureenes neffrej projam, kur klahjahs labi. Pate-fibai godu nelegdam, labpraht aifflifim, ka daudj no wi-neem kalpojufchi godam un kreefni augftös walfis amatös. Nepretöfimees ari wiau isleelitai padewibai pret waldibu; fcho padewibu tee mums weenumeht bafsch apafsch deguna, it ka padewiba waldibai buhtu kahds weenigi Wahzu brih-numä, — bet mehä domajam, ka fawai waldibai padewi-gam peeflahjahs buht neween Wahzeetim, bet ifkattrom zitam pilfonim, pee kahdas tautibas tas nepeederetu. Kam fchihä padewibas truhft, preefch teem stahw gatawi fazereti finami kriminal lifumi. Par to, ka Kreewija orweem malfsojufe Wahzeefcheem par wiau padewibu ar dewigu rolu, mehä nemeä negribam runat. Peeliffim wehl flaht, ka mehä nebuht neaifflahwam tahs domas, it ka wajadsetu wifus Baltijas eedflhwotajus pahrewel, par dñimteem Kreeweeem un wifas leetas Baltijä eegroftit afuraf tä, ka ihfäs Kreewu gubernäs; mums fchkeet, ka tahds darbs nebuhtu prahtigs til leelä walfi, kahda Kreewija. Mehä til aifflahwam tahdas domas, ka neweena tauta, kas pee-weenota pee Kreewijas, teefibu finä nedrihfli buht pa-dota kahdai zitai tautibai, ka to redsam Baltijä. Mehä atfliflam, ka latrai tautai Kreewijä ir pilna teefba uf-tureet fawu walodu un ka wispahrigai walfis walodai ir teefba par wifahm weenihdftigi buht pahrafai, tapat ka to redsam wifas Eiropas walfis; tadehl mums jalee-zina, ka tahdas teepfchanahs walodas labad, kahdas fazel Baltijas Wahzeefchi, ir Kreewu azis beflaunigas, aplamas un dumpigas. Pehf muhfä prahtu wajadsetu Wahzu walodai aizeem to teefibu, buht par waldineezi flkolä, bas-nijä un teefäs, kas zeltas preefch Latweefcheem un Igauneeem. Lai gan Wahzeefchu lifai mojumä Baltijas gubernäs, tee tomeht netafni walda par Latweefchu un Igauneeem daudj leelalo pulku, tadehl ka Wahzeefcheem peeder seme, wezahs teefas un pahrwaldiba (adminiftrazija). Mehä griham, lai augflä waldiba pafteigtos wefl flkaidribä semeä leetu, lai tauta wezeestu wifem faprotamäs semes ihpa-fchuma teefibäs, mahju pirtfchanas kontraktus noslehdot, par fo mehä zitä weetä runajufchi jau plafchafi. Mehä griham, lai Baltijas semneefkem dotu ehftenu pafchwoldibu, ka muifchneefkem nebuhtu nefohda eefwehja groft semnee-fus pehf fawä prahtu, nedj zaur muifchäs polizeju, nedj zaur hafenrifchteru polizeju (Igaunijä). Mehä griham, lai wispahrigas semes leetas un lobumus pahfpreestu ne muifchneefku landagös, bet semflibäs, kur fehfeh iswehleti wihri is wifahm kauschu kahrtahm. Mehä griham pehdigi, ka Baltijä atzeltu wejos magistratus, gilbes un zitäs widus laifu eestahdes un ka wego teefu weetä eewefiu jaunäs, taifnas un fchehflardigas teefas, kas buhtu libds-gas preefch wifem. Ar wahrdu fakot, mehä griham preefch Baltijas to pafchu, fo mehä gribejam un griham preefch wifas muhfä karsii mihlotahs Kreewijas. Ja tas nepatiftu muhfä Baltijas Wahzeefcheem — nu, tad ta wiau waina, bet ne muhfä.“

Tä rafsta „Kreewu Runa.“ Mums gan ilgi buhs wehl jagaida, eefam mehä kahdu reifi fagaidiffim tahdu gairfchu, taifnu un zeenigu walodu ari no kahdas Wahzu fpalwas.

Dr.

Mums peefufhtis fchahds rafstis, fo labpraht nodruka-jam taifnai tautas leekai no firbs kalpodami. Peefufhtitais rafstis tä fltan:

Wafinojums tautefcheem.

„Tä fauktä „Latweefchu draugu beedriba“, kas pa leelakai dalai pafstahw is Latweefchu tautibas pre-tineefkem, fawä gada-fapulzä 9. dezembri fch. g. isflehgufe kahdus no muhfä kreetnakeem tautas dehleem. Schis darbs un minetas beedribas agrafä ifturefchanahs pret Latweefchu tautas zenteeneem, flubina katur godpratigu Latweeti, pahrraut turpmal katur faifi ar fcho beedribu. Tahdas faites libds fchim bij diwejadas: pirtkahrt dafchi Latweef-chi flaitijahs mineta beedribä par lozefkem un otrkahrt, daudj Latweefchi tureja fchihä beedribas laifkafsu, Jelga-was „Latweefchu Awifes“, kas ir Latweefchu tautas pazel-fchanahs un attihftibas eenaidneeze. To eewehrojot, parahftitee apnehmufchees, turpmal atfazitees til pat no Latweefchu draugu beedribas tä ari no wifas awifes. Tad nahf wairaf par peezdesmit parahflu.

Dafchadas finas.

No eefchfemes.

Rigas Latw. beedribas finibu komiffijai 16. dezembri bij gada fapulzä. Pahrfkatur par beedribas darifchanahm gada laifa komiffijas preefchneekä bija nodomajis dot klajä fehdefchana, tapat tä pehru, bet kad fapulze nospreeda, fchim gadä tahdas klajäs fehdefchanas nenoturet, tad mine-tais pahrfkats buhs lafams Latweefchu beedribas gada pahrfkätä. J. Sakit lgs, kas bija usnehmeees komiffijas naudas krahjumu fahahtot, flraja, ka tas nu padaritös; no tahs lifes bija redsams, ka muhfä musejä atrodahs 520 dahfu dahchadas, pa dalai koti wezas monetas, kuru fiarpä 14 nepafiftomas. Schihä monetas top usglabatas ihpa-fchä preefch tam taiftä, no R. Thomfon lgs dahwatä flkafiti. A. Weber lungs nodewa musejai wehl leelu naudü krahjumu un zitäs leetas, kas tam fchad un tad peeneftas. Bija 401 moneta, no kura hm 17 dahwajufe R. Kraftra lde, Nihtaure, un tahs zitäs — R. Thomfon lgs, Rigu atflahdams; tad weens Turku sehgelis; manu-fkriptu „Nigames aiflana“, falafitas no J. Walberga; tautas dfeefmu krahjumu no P. Silina II., un no Kleht-neeku Indula beedribas bibliotekai dahwatu grahmatu „Daba ka araja flkolofaja“. Mineto sehgefi Kreewu ofzeers Jehlbas Solmeiftars (ii Wentfpißs apgabala), Serbu pulku pirmais Nifchäs zeetoffni eewadijis, atradiä Turku konglejä. Nospreeda: dahwatajeem iffagit pateizibu. — B. Dibrikiä nolafija wehfules no J. Brihwsemneeka un E. Slujeneela lgeem, kuras iffagitas wehlefchanahs, ka lai finibu komi-fsija paplafchinatu fawu darba lauku. — Nospreeda: tahs fawä laifa eewehrot. — Weidsot gahja pee komiffijas ama-ta wihru zefchanas. Kad B. Dibrikiä leedsahs ari turp-mal preefchneeka amatu peenemt, tad eezehla tant: adwo-latu A. Weberi. Tahlaf tapa eezelti: par rafstu wedeju — R. Puriafch, par musejas pahrfinataju A. Spunde, par fwehdeenas flkolas un bibliotekas pahrfinataju — J. Kalninafch, par delegatu teatra komiffijä — P. Plawe-neekis, un par jautajumu wataru wadoneem: R. Kal-ninafch, A. Webers, A. Spunde, K. Grofwalds, G. Puhjits, A. Laube un J. Efferts. B. W.

„Rig. Irga“ flahra, ka Kurfemes muifchneezibas land-tags efot iswehlejis ihpafchu komiffiju, kuras apspreefchanai buhfhot nobots walfis projektis pahf semflibu eestahdes eewefchanu Kurfemes gubernä.

Ii Iihnufcheem. Kä teef flnots, tad waldiba atweh-lejufe Widsemes landrahtu kolegjai libds ar flrahm, kas wajadfigas preefch defetinu nodofchanu aprehfinafchanas fawahkt dahchäs zitäs flras, kas deretu preefch muhfä agrarwifchchanas ispehtifchanas un ismeklefchanas. Schihä preefch tahda mehreä fawahkamahs flras eenem jautajumu lifte (Fragebogen) jautajumus no 9—14. — Dehl fchahs leetas Iihnufchu fainneefkem „tita lokalterminifch nolifft uf 20. nowembri fch. g., kur teem wajadfigahs flras bija janodod, lä: zil labibas isfehjis, waj ar faimi lopä ehb, fo dedfina, waj ahbeku un putu dahrsi pee mahjahm „Waj flalu muifchäs mefchä truhfti?“ — Jautajumu liftes bija Wahzu walodä. Scho nebuhfchanu eewehrodams, fchejeenes Brektu II. mahjas ihpafchneekä J. W. lgs pre-tojahs parahftifchanai, ifteftdams, ka wifch newarot to pa-rahftit, fo nefaprotot. Pehf fchihä pretöfchanahs Iihnufchu dñimftkungs E. f. Stein ifteiza, kad dumfch efot, tad lai neparahftot. — Dehl fchihä pafchäs leetas, tas tifa no Iihnufchu pag. wez. aizinats uf otro lokalterminu preefch muifchäs fainneefkem un rentneefkem, kur tas tapat leedsahs parahftitees. Isteifts tifa, ka tam par mahzibu buhfhot jaejot pee brugu-teefas un tad japarakhftot. (Sie!) —

Reektaru Waldens.

Ii Iifchfites. Lufhsu zeen. redafziju fchihm rindi-nahm fawä lapä relpas neleggt.

„Balt. Semf.“ 47. num. kahds R. Iifchfiteekä rafsta,

ka ari pee wehleschanas lahda pag. preefshneeks efot eeradees.

Dehl fchi fakta Iffshkiles pag. wez. „Voll. Semf.“ 49. num. no fch. g. fata fawá atbildé, ka „warbuht“ tas pag. preefshneeks efot tahs fihmites isdalijis, fo daschi atraidijufchi u. t. t.

Es, ka meenigais pag. preefshneeks, kas pee wehleschanas biju eeradees, ne-efmu neweenam bewis eemefla pahr mani tahdu fpreedumu taifit, tadehl faprotams, ka pag. wez. tihfchi gribejis man perfonigi ubruht fawá atbildé. — Leelahs ka pag. wezafam mana eerashanahs awn bijufe pa prahtam un tadehl tas eeflatijis par wajadfigu, mani aplinkus zaur fawu „warbuht“ aiflahrt un neflawá lift. Dauds gadus no weetas efmu wairaf pag. amatus woldijis, kureus puhlikaus aifhdama augfa walbiba mani ar goda fihmi apdahwinajufe, tadehl zeen. laftitajem buhs no-geedomis fo fchahda negoda un neultigibahs jelfchana war nofihmet. Laftam buhs kahdeem zeeffchaki luhkots uf pirt-feeem, nefa teem patifa! —

Riga, 18. dez. 1880. Iffshkiles pag. preefshn. J. Rahbanis.

Weg-Weebalgas labdar. beedribas biblioteká tagad, uf runas wihru fpreeduma no pagahjufchá pawafara, ir apgahdatas gondrihs wifas pehdejds peezds gadda isnahfufchás latwiffás grahmatah, isnemot Buschu brahlu apfkrubufcho garu rafchajumus. Loti wehlejamis buhtu, ka ari ziti biblioteku apgahdataji daritu pehz fchahdas preefshfihmes no zaur fo atturetu fawus mafaf mahjitás tautas brohkus no giftigu, fflahdigu un prahtus famaitajofchu rafstu lafifchonas. (B.)

Is Suntaiſcheem. Ka Latwija no gara-meege ir modufees, to mums peerahda wiazas jautra kuftefchanahs un rihhofchanahs preefsh wifa, kas zilwezi atihfita un daifo. — Kad azis metam laifrafku flubinafumds, tee mums tuhliht rahda zil fpehziga fchi kuftefchanahs. Te konzerts, weefigs-wakars ar dieedafchanu, tur teatris, jaurtribas wakars un balle — fchee ir fakti, kas peerahda lahdu foli Latwija atihfita uf preefshu fpehrufe. — Lai gan muhfu dabiftee wadoni tahdus isfihfajumus par danzofchanas un fingeſchanas beedribahm kiffi, tomehr — zil felmigi panahkumi fchahdeem isfihfajumeem, te ari mehs Suntaiſchneeki it gaischi fajehdsam. Kur preefsh mas gadeem at-pafaf, wifseem fpredekeem par fpihti, fabeedrigás fapulzes weetas bija tikai krogu, tur tagad, komehr jari pee mums tahdi isfihfajumi naw fweſchneeki, krodhneeki fahf fche-lotees, ka wina fapulzes fahles palelot alafch tuffchafas. — Pehdejá laika jo zihrtigi puhlejahs pee tahdu isfihfajumu ufweſchanas Mittereefchi un Kaſtraneefchi. Kif-tereefchi pehnajá seemá ufwehda tureenes pagafu flolá laizigu konzertu un pagahjufchá wafará fatumu-fwehfkus. Ubi isfihfajumu isdewahs, ka eefahjeem, deefgan labi. — Tá Kaſtraneefchi muhs atkal fcho gada 29. nowembri eepreeginaja ar teatri un weefigu wakaru. Tika ufweftas diwi lugas: „Lagifigala un brahla meita“ un „Ká tu man, tá es tew.“ Spehletaji bija kreetni fawas lomas eemahzijufchees un tadehl abas lugas tika isweizigi fpehletas. — It fewifchki otrá luga M. jldse bij fawu lomu pamatigi fapratufe un tadehl to prata glufchi dabigi preefshá weft. Keti tahdu isweizibu dabujam lauku teatrds uf flaf-tumes redset, ka mums to M. jldse rahdija. Zaur zaurim nemot otrá luga isdewahs kreetnaki, nefa pirmá. — Pehz teatra israhdija dshwofchahs bildeh. Lai gan bija knapa ruhme, tomehr zaur prahtigu eerihfofchanu tahs loti patihfami isdewahs, ihpafchi abi pehdejee flati publikai dfflu eefpaidu atfahja. — Pahrejá wakara dala bij jaurtribai nowehleta, kur rotudas netifa aifmirftas. Ihpafchi fchahs dshwuf poodalifchonos un patifchonu mantaja. Likahs it ka fewifchka faite weefus pee tahm faifitu un lawetu.

Tá draudfigi preezajotees laiks bij nemanot aiftezejis, tikai kad wezais gaismas fawejis poflubinaja, ka jaunás deenas rihts fahlahs, weefi fchahtrahs drihsu tiffchanos wehledeemes.

Te wehl frefnigu patezijibu iffaku mineta wakara isfihfotajeem, ihpafchi K. L., ka kreetnam rihfotajam un Schleben mahjas grantneefom M. L., ka mahjas tehnam, kureſch mums dauds laipnibas parahdija, muhs fawás ruhmes usnemdamis un ar wifu wajadfigo tajá wakara apgahdadamis. Seemefneeks.

No S. . . fchu walfts. Dauds un daschadus notikumus lafam laifrafktds, fo jaunekki paftrahda, wafaru fefideenas wakardis meitás eedami, un dascham godigam nama tehnam laufus nobradadami — un fehtas (ſchogus) iffauldami; u. t. p. S.che grihu lahdu notikumum peeminet no fawás pufes. Tagad fur seema jau eefahjufees, un ledus pahy uhdeneem atwehle taifnakus zelus, fahf daschi fchurp un turp fuffetees. Un kad jautajam: „uf kureem?“ Atbild: „Nu, fur tad jitur ka uf krogu!“ Tá bij 22. nowembri fapulzejufchees muhfu un nahburgu walfts jaunekki un jaunelles krogá uf danzofchanu. Weidsot, kad jaunekki fawas galwinas ar fihwo bij fafildijufchi — eefahfahs fiarp muhfu un kaimiau walfts jaunekkeem fihwá ftrihdijufchi. Pehdigi isgahjufchi ahra uf leelzeka un fahlfufchi plehfchotees ar almirneem daufitees un weens no muhfu jaunekkeem pahfritis ar kee-gela gabalu lahdam Rodeneefcham galwu, kureſch 2 nedelas

pee daktera faguleja. Al noſchelojamé jaunekki, — kas wehl tahdás tumſibas dubids breen, fwehdeenas wakardis krogds fapulzedamees! Pat tahdas jaunekles — kas vif-fehtá mahjitás, wehl naw afinufchás krogu ellifkus pree-lus un dſehraja kleeffchanu few par fflahdigu, bet wehl lepojahs uf to un fahfia ziteem, es — un ta un ta bijahm krogá un labi isdanzojamees.

Kudaleefchi gan labus folus uf preefshu fpehrufchi, weefigus wakarus isfihfodami. Bet eewehrojams ir wehl tas pee dascheem jaunekkeem, ka tee negrib un negrib no wezahs tumſibas un naktis deedeſchanas atfahtees. Kad weefiga wakars eefahjees, wiaſch pafkafahs, panem zepuri un laifchahs lapás. Un fur tad? „Ká jau augfcham mineta, meitás. Kudaleetis Sje. S.“

Appez pagafu ugunsbeedribas ſtatuti 21. nowembri no eefſchleetu ministerijas apfiprinati.

Seepafas mafpiflonis Klahws Uffingſch dabujis alkauju ifdot jaunu nedelas lapu fem wahyda „Latweetis.“

Par Wejenbergas Igaunu „Kalewipoega“ beedribas awifes „Walguſ“ redaktoru, ka „Geſti Poſtimees“ teizahs ſinot, tizis Dr. Weſke walbibai preefshá lifts, bet walbiba wiaxu neapfiprinajufe.

Somu awife „Walwoa“ ſahfia, ka Tehrbatas lauf-faimnezibahs beedribas preefshchdetajis M. Witts ſchini beedribá lizis preefshá, lai greefchotees pee waldbibas ar luhfchahnas rafstu, ka ta turpmal eefneegtu teefas weetahm un beedribahm, kas atrodahs Igaunu apgabala, wifus walfts rafstus, Kreewu walodá, un pee teem pirmajá eefahlumá peeliftu iſſahfijumus Igaunu walodá. Turpmal ir tahdu atfahfijumu newajadſchot, jo ſkolahm waja-got buht tá eetaiftahm, ta pehz gadu 20, wif Igauni ſinatu loti labi Kreewu walodu. Igaunu rafſimeezibahs beedri-bahs lozeklis Hugo Drefneris, weená if fowahm runahm iſteiza: Ifflatram, kas grih fewi par atihfitu dehwet, wajaga wiamafaf diwas walodas ſinat: fawu mahtes un walfts walodu. Ir ſkolahs mahzibas tadehl wajag tá eedalit, lai wiazas waretu fafneegt fcho mehrki. Zapreezajahs, ka Igaunu kautas wadoni til labi nomana walfts walodas ſwaru.

Warschawa. Par nelaines notikumum Kruſta baſnijá telegrafis jau ſinofis. Tagad lafam wehl fchahdas ſinas: 13. dezembri 2 tehmini Kruſta baſnijá ſahfa ſtrahdat fawu kſchahs ſaglu darbu. Kad wiazas gribeſa apzeetinat, weens eefleedſahs: „Deg, deg!“ Baſniza bij pilninpilna laufchu un wif nu fpeedahs lauká. Tadehl ka ſagli bij Schibdi pret wifseem Schibdeem ſinams leels ihgnums. Wiaxu mah-jas iſſaupitah, nameem un ſchenkeem logi un burwis if dauſiti. Diwi infanterijas un trihs kawalerijas pulki ida-jiti pa eelahm. Katra ſchenka preefshá ir noſtahditi ſal-dati. Daudsi apzeetinati. Wif loti nemeerigi.

Muhfu azis, ſahfia „Poradoks“ Baltijas gubernu ſadſihwé noteek loti jaunás un interefantas leetas. Wid-ſemes muifchneeziba, kura ſtipri apfarga tikai weenas lau-ſchu ſchiras eefahdees, pate iſludſa wiaaugſtako pawehli, zaur kuru landtagá war eefahtees un iſleetat fawu balſs brijhibu wif dſimſmuifchu ihpafchneeki, lai wiaxu peederetu pee laut kuras laufchu lahrtas.

Tas nu, ſinams, magenit atnem ſpehlu landtaga lo-zeſku ſchirai, bet faprotams, wehl pawifam maf. Naxemot wehtrá, ka teem, kas nu no jauna tiftu usnemti landtagds, naw jau tá ka tá alkautá daliba wifás landtaga darifchona: wineem ari naw muifchneezibahs weetneeku iſwehle-fchana, zaur zaurim nelahdas korporatifkas darboſchanahs un pat apfpreefchanas par landtaga lozeſkeem — par wiaxu teefibahm un par apgabalu fa-eeſchaham. Bes tom zaur to naw wif peelaifiti landtagds wif ſemes ihpafchneeki, bet til weenigi dſimſmuifchu ihpafchneeki. Tomehr ſchis nolif-kums ir wehtrá nemams, newis til dauds dehl notikufchás landtaga paplafſchinaschanas, bet wairaf dehl fawa karaktera, jo wiaſch leejina, ka tatschu ir ſperts lahds folis, laut ir maf, lai waretu atſwabinatees no weenas laufchu lahrtas pahrwaldbibas pahz jitam.

Talabad landtagom tagad iraid dipejads karakteris: laufchu lahrtu ſiná, wiaſch ir ta pate weza, ſenlaifu eef-ſtahde un faimnezibahs ſiná fchi eefahde, lai gan maf, to-mehr tuwojahs Kreewu ſemſibas eefahdei. Lubl, tadehl wajaga drihf Baltijas gubernás ſemſibu, kuras pamatigi atſchirſees no landtagaem, un jadoma, ka gaidamas ſem-ſibas Baltijas gubernás fawds pamata noſajumds lih-dſinaſees wiaſpahrigai Kreewijas ſemſibai. Ja pee tam buhs wajadfigi lahdi pahgrosfijumi, tad it ihpafchi tahdi tilſ eewehroti, kas wifadá ſiná wajadfigi, ka p. p., tas, ka ſeme ſchajás gubernás atrodahs rolás lahdam maſumiam laufchu. Schi ſemes fakrahſchahahs Baltijas gubernás tilai lahdu reto rolás, waretu to pabarit, ka mantas dala, kas buhs muhfu eefſihwotaju weetneezje, israhditos par netai-fnaku laufchu weetneezje, nefa zitás Kreewijas gubernás. Tadehl te nebuhtu wif glufchi leefs tas jautajums; waj newaretu eemem ſemſibas ir tahdus, kam naw mantas?

Peterburga. Prozeſe pret walftinoeedsneekkeem Tri-gona, Nikolaju Suchanowu, Emeljanowu un 20 jitam perſonahm fahfchotees janwara beigás. Apfuhdetaji buh-fchot Murawjewis un Oſtrowſkis.

Peterburgá, 18. dezembri. „Waldbibas wehſneſis“

ſino: Nemeeri Warschawa 15. dezembri turpinajahs lihdi wehlam wakaram. 16. un 17. dezembri pilſehta bij mee-riga. Uhrpilſehiás gan raudſija iſloupit Schibdu ſchenkus bet weltigi; jo ſperti bij wif droschibahs wajadfigee foli. Katra ſperts neilleetaja eerotſchus. Zaur laufchonos fiarp Schibdeem un kriſiteem eewainoti 24 Schibdi un 22 kri-ſiti, kureus noweda ſpitaki. Weens Schibds nomira. Ne-pilngadigi, kas bij apzeetinati, nodoti faweem wezakeem dehl fodiſchanas.

Jaunu generalgubernatora amatu, ka „Poradoks“ ſino, grih dibinat Widus-Uffjá, pee Kihnas robeschahm wakara pufe; ſem jauna generalgubernatora ſahweſchot Semiretſchenſkas (no Turkeſtanos atdalitis) apgabals un Wakar-Sibirijas Semi palatinfkas un Ufmalinfkas gubernas. Generalgubernators dshwofchot Wernojes pil-fehrihá.

„Nowosti“ efot dſirdejuſe, ka nahkofchá, janwar meh-neſi, tautas apgajimofchanas ministerija pahrraudſiſchot reafſolu likumus, kurei, ka runa, ihſti nefalpojoj fawam mehkum.

Mums paſinots, ſaka „Nowosti“, ka Kreewu lopu aifſargafchanas beedriba grihot luhgt waldbibu, lai teem weterinareem, kurei falpo beedribas eefahdees, taptu peefchir-tas walfts amata teefibahs. Tas luhgums notifſchot dehl tam, lai beedribas darbiba peedalotees jo wairaf weterinar ahrtu, zaur kuru peepalihdſibu paplafſchinatás beedribas darba laufs.

Taganrogá zaur uſeetahm nelahrtibahm tulles walde leelas ilbailes. Komifſija, kas ezelta preefsh nelahrtibu iſmekleſchanas, ambarás un magafinás uſgabjuſe leelu pulku ahſemju pretſchu, par kureahm ne graſis tulles naw famak-fats. Kahds tiſgotajis M. weens patá 460,000 rbl. pa-roda tulles naudas. Wifa birſcha aifſehgeleta, magafinu preefshá uſſtahditas waktis. Wifis tulles waldes perſonals atlaifis. Tikai laſſis palizis un iſpilda direktora amatu; tee ziti eerehdai wif jauni. Ari pilſehtas walde uſeetas nelahrtibahs. Wifur naudas iſtruhkumi.

Bahr ſahdſibu Sewaſtopoles rentejá tagad nahf pla-fchakas ſinas. Sahdſiba idarita no nefen blafus eetai-fſtas bodes, zaur mihnu jeb gangi pa ſemes apafſchu. Bodi bija eetaifſijufchi diwi ſweſchi Greeki. Iſſagti ir 21,000 rbl. kreditbiletas, 11,000 rbl. bankbiletas un 3500 rbl. fudraba nauda. Waktis ſaldats dſirdejis apafſch ſemes troſfni un par to ſahſtiſis fawam beedram, kas, wakti pahrmaintot, wiaxu weeta eefahjees. — Ari ſchis dſirdejis to troſfni un tad wehlat manijis ari ſpibumu naudas pagrabá, bet neudrihtſtejees nefa fajit, domadams, ka tur ahlejahs.

No ahſemem.

Bahzija. Iſ waldbibas ſinajumeem par fozialiftu li-kuma leetofchanu redſams, ka ta pehdejds 3 gadda ſpeh-rufe pret fozialdemokrateem ſchahdus folus: Tifufchás aifſeegtas 226 beedribas un 768 awifes, grahmatah un broſchiras. Pret ſchihm aifſeegſchaham pa dala tikufchás eefneegtas pahrfuhdſibas tai preefsh tam dibinatai walfts komifſijai, bet ſchi gandrihs wifas fuhdſibas atradufe par nedibinatah. Pee beedribahm til weena aifſeegſchana tiſufe atſaukta, un no aifſeegteem drukas rafſteem pa wi-fam 20 wehlat atkal tikufchi alkauti.

Franzija. Apgajimofchanas un baſnizás leetu mini-ſters Pauls Vers pafahwigi ſper folus, kas aifſtar garidsnee-lus, laut kure ſiná. Nefen tas laidis wifseem preſefteem (gu-bernatoreem) zirkularu, kure tá wiaxem uidewis, fawohft un ministerim eefuhit ſinas par weetigo bihſkapu tikumibu, un politifku iſtureſchanos. Tá tad bihſkapi it ka lahdi grehzieneeki ſtahditi ſem polizijas uſtraudſibahs, un par kuru foli, fo tee ſper, ſlepeneem uſtraugeem jadod augſtaka weeta ſina. — Gambetam beh ſenata reformas efot wehl daschi ziti reformas preefshlikumum, kureus tas jauná gada mehgi-naſchot zaurweft. Pee ſcheem peederot: liſtes balſofchanas likums, teefas lozeklu pahrgrosfijana un koloniju dibina-fchana preefsh wairaf reifas apſtrahweteem noſeedsneekkeem. — Apgajimofchanas ministra pawehle par tizibas mahzi-bahs nemahzifchahu widejás ſkolás tagad no ſkolu padomes apfiprinata un iſflubinata. Pehz ſchih pawehles neweens naw peefpeefis, widus ſkolás peedalitees pee tizibas mahzi-bahs ſtundahm un wehlat taifit eefamenu ſchah mahziba. Bet ja wezaki grih, tad wiaxu behmi war dabut tizibas mahzibu.

Anglija. Iſru waldbiba isdewufe pawehli, ka teefu iſraidifchanas pawehles pret nomneekkeem turpmal wiaxs naw no teefas fulaira perfonifki nododamas iſraidamam, ka tas bij lihdi ſchim, bet ka minetas pawehles war tiſt peefuhritas pa poſtu. Schi pahrgrosfijums iſrahdijeos par wajadfigu, tadehl ka laudis mehdsja falaut teefas fulaini, ja tas nahja iſraidifchanas pawehli nodod, jeb laudis iſ-rihfoja dumpi un pretofchonos, ta ka teefas fulainis ne-maj newareja nonahft nama, fur tam bij iſraidifchanas pawehle janodod. Un eefkam iſraidifchanas pawehle nebij nodota, pehz pahwofchá likuma newareja notikt pate iſrai-difchana.

Atbildigis redaktors: **Stahla Juhlijs.**
No ſenures atwehletis, Riga, 23. dezembri 1881.

